

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ
KHOA KINH TẾ**

PHẠM TẤN ĐẠT

**HOÀN THIỆN QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM
XÃ HỘI BẮT BUỘC TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI
THÀNH PHỐ CẦN THƠ**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
CHUYÊN NGÀNH QUẢN TRỊ KINH DOANH**

Cần Thơ, tháng 10/2020

TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ
KHOA KINH TẾ

PHẠM TẤN ĐẠT

**HOÀN THIỆN QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM
XÃ HỘI BẮT BUỘC TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI
THÀNH PHỐ CẦN THƠ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ
CHUYÊN NGÀNH QUẢN TRỊ KINH DOANH

Cần Thơ, tháng 10/2020

NHẬN XÉT CỦA CÁN BỘ HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cần Thơ, ngày..... tháng..... năm 2020

Người hướng dẫn khoa học

PGS. TS. Lê Nguyễn Đoàn Khôi

LỜI CẢM TẠ

Để hoàn thành luận văn này, tác giả đã nhận được nhiều sự giúp đỡ, động viên vô cùng to lớn từ nhiều bên. Trước tiên, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành sâu sắc đến PGS. TS. Lê Nguyễn Đoan Khôi, người hướng dẫn khoa học đã nhiệt tình hướng dẫn, động viên và hỗ trợ tác giả trong suốt thời gian, quá trình thực hiện luận văn với đề tài nghiên cứu “Hoàn thiện quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội thành phố Cần Thơ”.

Bên cạnh đó, tôi cũng bày tỏ lòng tri ân đến với tất cả Quý Thầy, Cô trường Đại học Nam Cần Thơ đã có sự ủng hộ, giúp đỡ trong quá trình tôi thực hiện Luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới Ban Giám đốc Bảo hiểm xã hội thành phố Cần Thơ đã tạo điều kiện cho tôi được đi học để nâng cao trình độ, động viên khích lệ và cung cấp cho tôi những số liệu quý báu để hoàn thiện Luận văn này.

Trong quá trình nghiên cứu, mặc dù đã cố gắng để hoàn thành luận văn, tham khảo nhiều tài liệu, trao đổi và tiếp thu nhiều ý kiến của thầy, cô và bạn bè đồng môn, song do điều kiện, thời gian và khả năng còn hạn chế nên khó tránh khỏi những thiếu sót. Vì vậy, tôi mong nhận được sự quan tâm, đóng góp ý kiến của quý thầy, cô và các bạn để luận văn được hoàn thiện hơn.

Một lần nữa, tôi xin gửi lời chúc sức khỏe, thành công và hạnh phúc đến Quý Thầy, Cô, tất cả thành viên trong gia đình, quý đồng nghiệp và tất cả bạn bè đã đồng hành với tôi trong suốt thời gian qua để tôi có thể hoàn thành luận văn này.

Trân trọng cảm ơn!

Người cảm ơn

Phạm Tấn Đạt

TÓM LƯỢC LUẬN VĂN

Công tác quản lý thu BHXH là một trong những nhiệm vụ quan trọng và khó khăn trong công tác của ngành BHXH, do vậy luôn được BHXH thành phố quan tâm và có những giải pháp hiệu quả để không ngừng tăng trưởng về đối tượng tham gia và số thu BHXH qua các năm, góp phần đảm bảo quyền lợi cho người tham gia và thụ hưởng chính sách BHXH. Bên cạnh những kết quả đạt được, quá trình thực hiện công tác quản lý thu ở BHXH thành phố Cần Thơ trong thời gian qua còn bộc lộ những hạn chế, đặc biệt trong công tác quản lý thu BHXH bắt buộc. Xuất phát từ đó luận văn về “Hoàn thiện công tác quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc tại BHXH thành phố Cần Thơ” sẽ giúp cho BHXH thành phố Cần Thơ có căn cứ và định hướng để hoàn thiện công tác này nhằm góp phần vào sự phát triển chung của toàn ngành BHXH.

Luận văn sử dụng các phương pháp sau:

- Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp, sơ cấp, phương pháp tổng hợp, phương pháp thống kê, phân tích và so sánh.
- Phương pháp phỏng vấn cán bộ quản lý, chuyên gia.

Luận văn đi sâu phân tích cơ sở khoa học của vấn đề nghiên cứu, đánh giá thực trạng công tác quản lý thu BHXH, trong đó đi sâu phân tích các nhân tố ảnh hưởng trực tiếp đến quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc. Từ đó, rút ra những ưu điểm, tồn tại và vướng mắc cần phải tháo gỡ.

Luận văn đã kiến nghị, đề xuất một số giải pháp vừa mang tính tổng thể, toàn diện, đồng thời đã xác định những giải pháp có tính cấp bách nhằm hoàn thiện công tác quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc tại BHXH thành phố Cần Thơ.

Dưới sự chỉ đạo của BHXH Việt Nam, BHXH thành phố Cần Thơ đã và đang nỗ lực phấn đấu và hoàn thành tốt nhiệm vụ quản lý thu BHXH, BHYT bắt buộc cho các đối tượng thụ hưởng trên địa bàn, góp phần thực hiện tốt mục tiêu ASXH ở thành phố. Nhờ vậy, giai đoạn 2017 - 2019, công tác thu và quản lý thu, ở BHXH thành phố Cần Thơ đã đạt được nhiều kết quả tốt, đóng góp không nhỏ vào sự lớn mạnh và phát triển chung cả về quy mô và chất lượng phục vụ của toàn ngành BHXH.

ABSTRACT

Thesis title: "Perfecting the management of compulsory social insurance collection at Social Insurance of Can Tho City".

Being one of the critical and challenging tasks in the work of the social insurance industry, the management of social insurance collection has always received many concerns of Social Insurance of Can Tho City. Many effective solutions are also proposed to continuously increase the number of participants and social insurance revenues over the years, contributing to ensuring the interests of participants and beneficiaries of social insurance policies. On the other hand, the process of implementing the collection management in Social Insurance of Can Tho City in recent years has also revealed its limitations, especially in the management of compulsory social insurance collection. From the actual situation above, the thesis on "Perfecting the management of compulsory social insurance collection at the Social Insurance of Can Tho City" will help this authority has a basis and orientation to perfect this work in order to contribute to the general development of the entire social insurance industry.

The following methods are applied in the thesis:

- Methods of secondary and primary data collection, synthesis, statistics, analysis and comparison.
- Method of interviewing experts and managers of the social insurance industry

The thesis deeply analyzes the scientific basis of the research issue, evaluates the current situation of the management of social insurance collection, in which in-depth analysis of factors that directly affect the management of compulsory social insurance collection. Based on the research results, the thesis illustrates the advantages, shortcomings and problems that need to be removed.

The thesis has recommended and proposed a number of overall and comprehensive solutions as well as identified urgent solutions to improve the management of compulsory social insurance collection at the Social Insurance of Can Tho City.

Under the direction of Vietnam Social Insurance, Can Tho City Social Insurance has been striving for and successfully completing the task of managing the collection of social insurance and compulsory health insurance for beneficiaries in the area, contributing to the good implementation of social security goals in the city. As a result, in the period of 2017 - 2019, the collection and management of revenue, in the social insurance of Can Tho city, achieved many good results, significantly contributing to the growth and overall development in terms of scale. and the service quality of the entire social insurance industry.

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn này do chính tôi nghiên cứu và thực hiện. Các thông tin, số liệu được sử dụng trong Luận văn là hoàn toàn chính xác và có nguồn gốc rõ ràng.

Học viên

Phạm Tấn Đạt

MỤC LỤC

CHẤP THUẬN CỦA HỘI ĐỒNG	i
NHẬN XÉT CỦA CÁN BỘ HƯỚNG DẪN KHOA HỌC	ii
LỜI CẢM TẠ	iii
TÓM LƯỢC LUẬN VĂN	iv
ABSTRACT	v
LỜI CAM ĐOAN	vi
MỤC LỤC	vii
DANH SÁCH BẢNG	viii
DANH SÁCH BIỂU ĐỒ, HÌNH	ix
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	x
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. TÍNH CẤP THIẾT CỦA ĐỀ TÀI	1
2. MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU	2
2.1 Mục tiêu chung	2
2.2 Mục tiêu cụ thể	2
2.3 Câu hỏi nghiên cứu của đề tài	2
3. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHẠM VI NGHIÊN CỨU	3
3.1 Đối tượng nghiên cứu	3
3.2 Phạm vi về không gian	3
3.3 Phạm vi về thời gian	3
3.4 Phạm vi về nội dung nghiên cứu	3
4. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	3
4.1 Phương pháp thu thập số liệu	3
4.2 Phương pháp phân tích	3
4.3 Quy trình nghiên cứu	5
5. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	6
5.1 Tổng quan những nghiên cứu trước liên quan đến quản lý thu BHXH	7
5.2 Đánh giá tổng quan tài liệu	8
6. KẾT CẤU CỦA LUẬN VĂN	9
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ BẢO HIỂM XÃ HỘI VÀ	10
QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC	10
1.1 KHÁI NIỆM VÀ VAI TRÒ CỦA BẢO HIỂM XÃ HỘI	10
1.1.1 Khái niệm và bản chất	10
1.1.2 Chức năng, vai trò và tính chất của bảo hiểm xã hội	13
1.2 SỰ RA ĐỜI VÀ PHÁT TRIỂN CỦA BẢO HIỂM XÃ HỘI	15
1.2.1 Sự ra đời và phát triển của bảo hiểm xã hội trên thế giới	15
1.2.2 Sự ra đời và phát triển của Bảo hiểm xã hội tại Việt Nam	16
1.3 KHÁI QUÁT CHUNG VỀ BẢO HIỂM XÃ HỘI	18
1.3.1 Các quan điểm cơ bản về bảo hiểm xã hội	18
1.3.2 Quỹ bảo hiểm xã hội	19

1.4 QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC	22
1.4.1 Vai trò quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc.....	22
1.4.2 Nội dung công tác thu bảo hiểm xã hội bắt buộc	22
1.4.3 Tổ chức quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc.....	24
1.4.4 Thanh tra, kiểm tra công tác thu bảo hiểm xã hội bắt buộc.....	26
1.4.5 Các chỉ tiêu đánh giá công tác quản lý thu BHXH.....	27
1.4.6 Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc	29
1.5 ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN BHXH Ở VIỆT NAM	30
1.5.1 Định hướng chung	31
1.5.2 Định hướng cụ thể	32
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM.....	33
XÃ HỘI BẮT BUỘC TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI TP.	33
CẦN THƠ GIAI ĐOẠN 2017 – 2019	33
2.1. Giới thiệu chung về Bảo hiểm xã hội Việt Nam và Bảo hiểm xã hội thành phố Cần Thơ	33
2.1.1 Sự ra đời và phát triển của Bảo hiểm xã hội Việt Nam.....	33
2.1.2 Bảo hiểm xã hội thành phố Cần Thơ	33
2.2 Thực trạng quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội.....	38
2.2.1 Căn cứ pháp lý về thu bảo hiểm xã hội bắt buộc.....	38
2.2.2 Tổ chức quản lý thu	40
2.2.3 Thực trạng quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc	43
2.2.4 Đánh giá thực trạng quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội thành phố Cần Thơ giai đoạn 2017 - 2019	53
CHƯƠNG 3: BIỆN PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI THÀNH PHỐ CẦN THƠ.....	61
3.1. Yêu cầu của việc hoàn thiện cơ chế thu BHXH bắt buộc trên địa bàn thành phố Cần Thơ.....	61
3.2. Giải pháp hoàn thiện cơ chế thu BHXH trên địa bàn thành phố Cần Thơ	62
3.2.1 Tăng cường vai trò quản lý Nhà nước về thu BHXH	62
3.2.2 Giải pháp mở rộng đối tượng và nguồn thu BHXH.....	63
3.2.3 Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực của BHXH thành phố Cần Thơ	65
3.2.4 Đẩy mạnh thông tin, tuyên truyền về BHXH bắt buộc.....	67
3.2.5 Ứng dụng công nghệ hiện đại trong quản lý thu BHXH bắt buộc.....	68
3.3 Một số kiến nghị.....	69
3.3.1 Kiến nghị với cơ quan quản lý Nhà nước	69
3.3.2 Đối với tổ chức công đoàn và đại diện người sử dụng lao động trên địa bàn thành phố Cần Thơ.....	70
KẾT LUẬN	71
TÀI LIỆU THAM KHẢO	